

GUALTERI CHARLETONI
EXERCITATIONES

D E

Differentiis & Nominibus ANIMALIUM.

Quibus accedunt

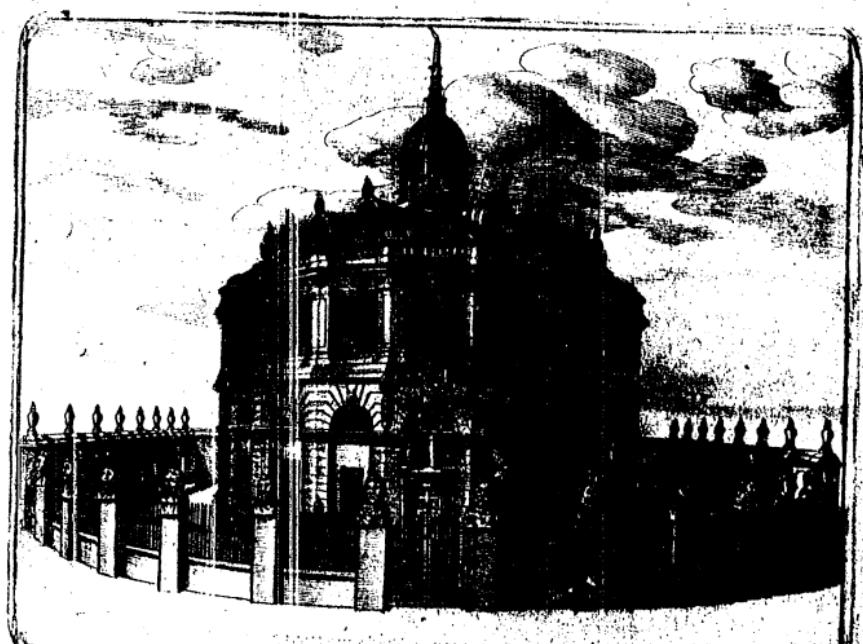
MANTISSA ANATOMICA,

Et quædam

De variis FOSSILIUM generibus,

Deque differentiis & nominibus COLORUM.

Editio secunda, duplo fere anterior priori, novisque iconibus ornata;

D. Adamsi Samuelis Thebœsi Strickberg. et C. Clotbecke
OXONIAE,

E THEATRO SHELDONIANO, An. Dom. 1677.

Animalia Quadrupeda.

2. Διχολα, *Bisulca*, quorum pedes binis fissuris utrinque, hoc est, à parte anteriori & posteriori, diducuntur: **Cloven-footed.**
3. Πολυδάκτυλα, *Multifida*, & multipliciter *digitata*; quod pedes, manuum nostrarum instar, multifidos habeant: **Clawed-footed.**
- II. Dividuntur omnia ratione diversorum modorum *Generationis*, in *Vivipara* & *Ovipara*; quod nempe in *Vivipari*, uterus siue locus in quo foetus formatur, sit intra animal ipsum, cuius calore fogetur & perficitur: in *Ovipari* vero, uterus, i. e. ovum, extra animal exponitur; quod tamen illud non minus incubando foget, quam si adhuc intra corpus suum amplectetur.

Ratione contentaneum videtur, omnium animalium perfectiorum Generationem fieri per viam *ecstatica impressio*nis idea, in ipso actu coitus maris & feminæ. Quod in *Ovipari*, demonstratur ex ovis subventancis; in *vivipari*, ex eo quod feminæ nunquam pariant absque fœcunditate maris. Et, ut immortali nostro *Glossonio* videtur, in *Ovipari* Spiritus ovi regens *ecstatico* quadam modo idea pulli formandi imprægnatur; & ab eo ipso totum ovum fœcundatur: in *Vivipari* vero, Spiritus quidam, in *ecstasi* coitus, idea prolii concipiendæ afflatus, in ea parte uteri cui postea adnascit placenta excitatur; ibidemque suo tempore pronaescitur vesicula quedam aquosa materia repleta, qua indies aucta, appetit tandem instar ovi, in quo foetus formatur. Ratio cur credamus, in *Oviparis*, excitari ideam formatricem primo in Spiritu regente ovi: at paulo alter in *Viviparis*, ipsum uterum primo Spiritu ideam formandi afflato imprægnari, et quod ovum, ex historiis *Harvei*, jam formatum, sed nondum exclusum, admisso gallo fœcundum fiat: at in *Viviparis* tempus conceptus, ut & tempus gestationis, à coitu computetur. Ad hæc, *Harveus* ipse in *dami* & *cervis* post coitum nihil in uteri cavitate comparere afferit; sed in utero ipso manifestas alterationes ab initio deprehendit. Constat itaque ex dictis, hunc modum Generandi manifeste procedere per excitacionem ideae prolii, quam feminalis materia recipiens approbat eligique, & conformiter foetum format. De hoc mysterio soleritissime omnium conscripsisse videtur modo laudatus *Glossonius*, lib. de *ventriculo & intestinis* cap. 20, quo lectorem remittimus.

Cæterum ne ipsum vocum istarum, *materie* nimirum *feminalis*, *virtutis plastica*, & *ecstatica* *impressions* idea, obscuritate impediat ac hærentem dimittamus; æquum est, quid per unamquamque earum velimus, strictè hic interpretemur. Per *materiam* igitur *feminalem* intelligimus, proprium subiectum alicujus virtutis feminalis, qua aliquam naturam seu effectum *feminalem* producit. *Virtutis plastica* nomine indicatur, vis illa formatrix, qua resultat à natura

Animalia Quadrupeda.

3

feminali, quatenus ea idea futuri partus imprægnatur, cujusque virtus duplex est, *Similaris* nempe, qua materias semifinales ad organa construenda requisitas præparat, *Organica*, qua ipsa organa totius & singularium partium juxta ideam in se conceptam fabricat. Per *impressionem* denique *ecstaticam* intelligimus, ideam ipsam formandi foetus, appetitu primum naturali, dein etiam animali in genitalibus, concurrente phantasia, conceptam, & Spiritui materiam semifinalem regenti, in ardore coitus (quo potissimum tempore Phantasia per uteri desiderium ac inquietos motus, ad concursum suum in opere generationis præstante præbendum impense sollicitata, & à sensu omnium ministerio pro tempore abstracta, *ecstatica* patitur) impressam, & cujus ad exemplar foetus demum ab eodem spiritu formandus est.

III. Ratione *Respirationis*, dividuntur in ea (1) quæ branchias habent numerosas, ac per totum corpus dispersas, ut pleraque *insecta*: (2) quæ branchias habent prope collum utrinque dispositas: ut *pisces* fere omnes. Cetaceis tantum exceptis: (3) quæ pulmonibus dotantur, ut *perfectiora* omnia. De his vero sigillatum in sequentibus.

SOLIDIPEDUM Classis.

I Nter SOLIPEDA censentur

I. EQUUS (vel quasi *Aegus*, quia Equi, quando quadrigis jungabantur, æquabantur, pareque forma & similes cursu, copulabantur; ut *Isidorus* placuit: vel ab ὄξῳ, *velho*; ita dicatur, quasi *ochus* *velichus*, ut *Martini* & *Vossio*) a *Horse*,

Qui est vel	
Admissarius, a <i>Stallion</i>	
Curforius, a <i>Running</i>	
Veredarius, a <i>Pox</i>	
Desultorius, a <i>Light</i>	
Plaustrarius, a <i>Cart</i>	
Vestarius, a <i>Dock</i>	
Molarius, a <i>Will</i>	
Succussarius, a <i>Trotting</i>	
Tollutarius, an <i>Ambling</i>	
Cataphractus, a <i>Barb'd</i>	
Sellarius, a <i>Saddle</i>	
Mannus, a <i>little Pagg.</i>	
Caballus, a <i>Palfrey</i> , or <i>Pad-Pagg.</i>	
	Horse,
	A 2

Minimus

Animalia Quadrupeda.

Ad *Cervorum* familiam spectant

Tragelaphus, qui *Hirco* & *Cervo* similis est (unde nomen) the *Goat-Deer*. Germani vocant *Brandthirsch*, quod nigroris coloris sit, quam *Cervus*: quo etiam major est & robustior. In salibus Bohemiae vicinis frequens est.

Tarandus, the *Reindeer*; septentrionalibus, quibus familiaris est, *Rehenschier* dicitur. Tergori ejus tanta durities, ut thoraces ex eo faciant.

Rangifer (ita dictus dupli ratione; tum quod in capite alta cornua, velut arborum ramos, gerat: tum quod instrumenta, cornibus pectorisque, quibus hyemalia plaustra trahit, imposita *Ranga* & *Lega*, patro sermone, vocentur.) *Sanguis* ejus excellentissimum perhibetur *Scorbuti* remedium: & *Ungulae* Spasmaticis profluit. Manuelti hujus & variis usibus humanis percommodi animalis histriam expresse tradidit Doctiss. Joh. Schefferus in descriptione *Laplandie*: ubi ipsum & à *Tarando* plane distinctum, & illi regioni proprium esse afferit.

Alces, Germanis *Elend*, Angl. the *Elt*. De quo *Cardan*. lib. 10. de *sibi*. Ungulae ejus *Epilepsie* & *Hysterica* affectioni sumopere opiculantur.

Dorcus (ωχος δηπω, video, quod acutissimè videat) *Capreolus*, the *roe-Buck*, Scotie perfamiliaris.

Pygargus, fera specie *Cervi*, quæ retrores partes albas habet: ideo & *Pygargus* dicitur, quia Græcæ nates μαλα dicuntur. *Vetus Scholastæ*.

VI. **RHINOCEROS**, cui nomen à Cornu, quod è naso pullulat, datum est. Cujus Cutis instar *Elephantinæ*, rugosa admodum est, cum profundis plicaturis; adeoque crassa, ut ictui Japonicæ machæræ facile resistat. The *Horn-nose*.

BISULCORUM NON-CORNIGERORUM Classis.

E NON-CORNIGERIS sunt

I. **CAMELIUS**, καμηλος, (velab Ebraico, *Gamal*; velà Kāūw, Claboro, est enim animal ad labores uatum) the *Camel*. Cujus species sunt:

1. *Camelus* proprie sic dictus, qui ratione regionis est vel
1. *Arabicus*, qui vocatur *Hugium*, ingentis staturæ & roboris; pondo mille libraru[m] ferens.

2. *Baffrianus*

Animalia Quadrupeda.

2. *Baffrianus*, cui bina in dorso tubera sunt, unde *δινύος* & *δινύρε* dicitur, oneribus ferendis & equitationi aptissimum.
3. *Cassius*, qui unum in tergo. tuber, alterum vero in pectori, cui incumbat, gerit. Ut *Sam. Purcas*, *peregrinat*. l. 6. cap. 1. f. 2.
4. *Indicus versicolor*.
2. *Camelopardalus* (a *Camelo* & *Pardalo* nomen fortitus) modulus *Giraffa*; tanta in anterioribus proceritate, ut diductis latissime tibis cibum & potum capere cogatur. Corporis vastitate *Camelum*, macularum varietate *Pardum* imitatur. Reperitur in Africa, apud *Troglodytas*, & in *Aethiopia*.
3. *Dromedarius*, minoris quidem staturæ, sed cursus velocioris: Unde & nomen habet (nam ὁρόν Græce cursus velocitas appellatur) the *Dromedary*. Centum & amplius millaria uno die confidere solet.

BISULCORUM NON-RUMINANTIUM Classis.

1. **SUS**, &c. a *Swine*. (Sic dictus forsan à *Siu*, matto & sacrificio, quia id animal sacrificiis accommodatum: ut *Varro*, 2. de *re rustic.* cap. 4.) Cujus varia occurunt nomina, viz. *Porcus*, ζεπος, quasi *spurious*, quod se coeno & limo immixtus: a *Hog*. *Scrofa*, ρεομφας, ονέφας, Porca quæ sèpius peperit; an old *Sow*. *Verres*, porcus non castratus, & mansuetus; a *Boar*. *Aper*, a wild *Boar*. *Maialis*, verres castratus, a *Celt Hog*, or *Barrow-pig*. Eius ex Carne & aliis conficiuntur (1.) *Pernæ*, *Canons* of *Bacon*; (2.) *Callus aprugnus*, *Brawn*; (3.) *Ischia*, *Sauciges*; (4.) *Proscœta*, *Stictaces* of *sweet-breads*; (5.) *Lucanicas*, *Ardulæ*; (6.) *Falisci*, *Farcimina*, *Puddings*; (7.) *Funduli*, *Hire*, *Chitterlings*; (8.) *Botelli*, *Dried Puddings*; (9.) *Apexabones*, *Varslet-Puddings*; (10.) *Tomacula*, *Liberings*; (11.) *Offa*, a *pudding-pie*; (12.) *Afratum*, a kind of meat of *Sartuli*, *Dogg's-dish mixt with meal and fried*, &c.

Ad genus suillum referuntur.

Taxus porcinus, the *Pig-Badger*.
Sus Cornutus, the *Horned Swine*.

D

Babi.